

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2CdoPr/10/2025
Identifikačné číslo spisu: 4619201283
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:4619201283.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Tim Van Vlaanderen Transport, s. r. o., České Budějovice, Dvořákova 21, Česká republika, IČO: 03260160, zastúpeného Nagy & Nagy s.r.o., Nové Zámky, Kukučínova 8, IČO: 53582268, proti žalovanému R. R., narodenému XX. R. XXXX, F., R. V. XXX/XX, zastúpenému Advokátska kancelária Marko, s. r. o., Bernolákovo, Gróbska 19, IČO: 36860646, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. TO-11Cpr/21/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. novembra 2024 sp. zn. 7CoPr/6/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany rozsudkom (prvým v poradí) zo dňa 30. júna 2022 č. k. 11Cpr/21/2019-201 výrokom I. určil, že oznámenie o okamžitom skončení pracovného pomeru ku dňu 25. marca 2019 dané žalovaným je neplatné; výrokom II. určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01. marca 2018 naďalej trvá; výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného uznesením zo dňa 26. októbra 2023, č. k. 7CoPr/5/2022-218 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu nedostatočného odôvodnenia a nesprávneho právneho posúdenia.

3. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 16. mája 2024 č. k. TO-11Cpr/21/2019-281 výrokom I. určil, že oznámenie o okamžitom skončení pracovného pomeru ku dňu 25. marca 2019 dané žalovaným je neplatné. Výrokom II. určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01. marca 2018

nad'alej trvá. Výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške.

3.1. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným pracovný pomer pracovnou zmluvou dňa 01. marca 2018, na základe ktorej pracoval žalovaný ako vodič cestných motorových vozidiel s miestom výkonu práce Európa. Za mesiac január 2019 vyplatil žalobca žalovanému mzdu vo výške 7.306 Kč, ktorá pozostávala z mesačnej mzdy, mzdy za noc, soboty a nedele, celkovo za odpracovanie 11 dní, 88 hodín. Žalovaný dňa 24. marca 2019 zaslal žalobcovi Okamžité zrušenie pracovného pomeru z dôvodu, že mu nebola vyplatená za január 2019 mzda v súlade s platnou právnou úpravou, nebola zaplatená mzda za skutočne odrobené hodiny tak, ako vymedzuje ustanovenie § 109 Zákonníka práce, za prácu vo sviatok tak, ako vymedzuje ustanovenie § 115 Zákonníka práce, za prácu nadčas tak, ako vymedzuje ustanovenie § 114 Zákonníka práce, za prácu v noci tak, ako vymedzuje ustanovenie § 116 Zákonníka práce, za prácu v sobotu a v nedeľu tak, ako vymedzuje ustanovenie § 118 Zákonníka práce, časová mzda za prácu v Nemecku, Francúzsku, Anglicku atď. Inými skutočnosťami žalovaný okamžité zrušenie pracovného pomeru nezdôvodnil.

3.2. Pokiaľ ide o vysporiadanie sa s námietkou žalobcu, či uvedenie dôvodov v skončení pracovného pomeru zo strany žalovaného bolo skutkovo vymedzené tak, aby ho nebolo možné zameniť s inými dôvodmi (§ 60 Zákonníka práce), súd uviedol, že k splneniu hmotnoprávnej podmienky platného okamžitého zrušenia pracovného pomeru je potrebné, aby dôvod okamžitého zrušenia pracovného pomeru bol určitým spôsobom konkretizovaný uvedením skutočných dôvodov, ktoré viedli žalovaného k rozviazaniu pracovného pomeru. Pokiaľ ide o jednotlivé body okamžitého skončenia pracovného pomeru, žalovaný v okamžitom skončení pracovného pomeru neuviedol bližšiu špecifikáciu svojho nároku jednotlivých uvedených položiek mzdy, ktoré mu nemali byť vyplatené. Toto špecifikoval až vo vyjadrení sa k žalobe, doručenom súdu dňa 11. júna 2019. Preto skonštatoval, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neurčité, nejasné a vzhľadom na to, že v ňom neboli uvedené bližšie údaje o jednotlivých nárokoch na mzdu - práca v noci, vo sviatok, nadčas, počas víkendu, a to uvedením rozsahu času nároku, ktorý mu nemal byť vyplatený zamestnávateľom, a nebolo preto možné ani výkladom prejavu vôle zistiť, prečo bol pracovný pomer okamžite zrušený, či tvrdenie žalovaného v okamžitom skončení pracovného pomeru bolo opodstatnené a v akom rozsahu. Žalovaný k okamžitému skončeniu pracovného pomeru nepripojil žiadnu bližšiu špecifikáciu, z ktorej by bolo možné výkladom prejavu jeho vôle zistiť opodstatnenosť jeho tvrdenia o nezaplatení mzdy, a to i s poukazom na to, že v mesiaci január je iba jeden sviatok, a to 01. januára a žalovaný pracoval od 18. januára 2019 do 31. januára 2019, kedy žiaden iný sviatok nebol. Taktiež pokiaľ ide o nárok na časovú mzdu za prácu v Nemecku, Francúzsku, Anglicku a atď., je okamžité skončenie pracovného pomeru v tejto časti nejasné a neurčité, nie je z tohto možné výkladom prejavu vôle zistiť, o aké krajiny malo ísť vzhľadom na uvedenie "atď.", nie je uvedený žiaden časový rozsah, v ktorej krajine a v akom časovom rozsahu mal mať nárok na mzdu, a iba v podaní doručenom Inšpektorátu práce České Budějovice (č. l. 88 spisu), si žalovaný vyčísľil odpracované dni pre neho a jeho manželku.

3.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalobcovi priznal nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd na odvolanie žalovaného rozsudkom zo dňa 14. novembra 2024, č. k. 7CoPr/6/2024-339, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru ku dňu 25. marca 2019, dané žalovaným, je neplatné (prvý výrok). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške (druhý výrok).

4.1. Z dôvodu, že súd prvej inštancie vo výroku I. zmätočne označil právny úkon okamžitého zrušenia pracovného pomeru, odvolací súd uvedenú zmätočnosť odstránil a napadnutý rozsudok potvrdil s tým, že určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo dňa 24. marca 2019, dané žalovaným je neplatné.

4.2. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že predmetné okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 56 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatné pre jeho neurčitosť, nejasnosť a nezrozumiteľnosť.

4.3. Súd prvej inštancie správne vo svojom rozhodnutí konštatoval, že dôvod okamžitého zrušenia pracovného pomeru musí byť v písomnom prejave uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovného pomeru k tomu, že rozvážuje pracovný pomer, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo chce účastník prejavovať, teda, ktorý zákonný dôvod okamžitého zrušenia

pracovného pomeru uplatňuje, a aby bolo zistené, že uplatnený dôvod nebude možné dodatočne meniť. Súd prvej inštancie založil neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru žalovaným na tej právnej skutočnosti, že žalovaným doručené okamžité zrušenie pracovného pomeru nebolo dostatočne určité, jasné a zrozumiteľné. S takýmto právnym záverom sa odvolací súd plne stotožňuje. Zo znenia zákonných ustanovení, týkajúcich sa okamžitého skončenia pracovného pomeru vyplýva, že dôvod okamžitého zrušenia pracovného pomeru musí spočívať v uvedení skutočných dôvodov, ktoré viedli žalovaného k rozviazaniu pracovného pomeru tak, aby nevznikli pochybnosti o dôvode, ktorý ho k ukončeniu pracovného pomeru viedol a súčasne, aby uplatnený dôvod nebolo možné dodatočne meniť. Dôvodom na okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa ust. § 56 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je, ako vyplýva z jeho znenia skutočnosť, že zamestnávateľ nevyplatil zamestnancovi mzdu, alebo plat, alebo náhradu mzdy, alebo platu, alebo akúkoľvek ich časť do 15 dní po uplynutí termínu splatnosti. Naplnenie uvedeného dôvodu pre okamžité zrušenie pracovného pomeru teda spočíva v práve a iba v tom, že nastala splatnosť mzdy (platu) alebo náhrady mzdy (platu), alebo akejkoľvek ich časti a súčasne, že zamestnávateľ neuspokojil nárok na mzdu (platu), alebo akúkoľvek ich časť ani v dodatočnej lehote 15 dní po tom, čo mzda (plat) alebo náhrada mzdy sa stala splatnou. Pri uvedenom zákonom dôvode okamžitého zrušenia pracovného pomeru však v samotnom okamžitom zrušení pracovného pomeru nestačí odkaz na uvedené zákonné ustanovenie, ani zdôvodnenie okamžitého zrušenia zákonným znením ustanovenia, ale je potrebné, aby zamestnanec, v danom prípade žalovaný, uviedol konkrétne skutočnosti, resp. dôvody pre uplatnenie okamžitého zrušenia pracovného pomeru, súvisiace s nevyplatením mzdy, platu a ich náhrad.

4.4. Z obsahu okamžitého zrušenia pracovného pomeru je zrejماً vôľa žalovaného okamžite skončiť pracovný pomer z dôvodu nevyplatenia mzdy za mesiac január 2019. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že mzda za mesiac január 2019 bola žalovanému vyplatená zamestnávateľom vo výške, ktorú žalovaný nepovažoval za správnu. Skutočný dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru preto nebolo nevyplatenie mzdy za mesiac január 2019, ale nevyplatenie časti mzdy tak, ako žalovaný špecifikoval v podaní Inšpektorátu práce České Budějovice. Pokiaľ žalovaný dôvodil okamžité zrušenie pracovného pomeru nevyplatením celej výšky mzdy za obdobie mesiaca január 2019 bez špecifikovania konkrétneho obdobia, za ktoré mu mzda nebola vyplatená a bez špecifikovania časti mzdy, ktorá mu nebola vyplatená, nie je možné prijať iný záver, ako záver o neurčitosti, nejasnosti a nezrozumiteľnosti uvedenia zákonného dôvodu pre okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 56 písm. b) Zákonníka práce. Tento nedostatok nie je možné odstrániť ani výkladom prejavu vôle žalovaného, pretože vykonané dokazovanie preukázalo a súčasne medzi stranami nebolo sporné, že žalovanému bola za mesiac január vyplatená mzda, avšak nie v takej výške, ako si on predstavoval.

4.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1, 2 CSP.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

5.1. Dovolateľ má za to, že konanie pred odvolacím súdom je zaťažené vadou, ktorá spočíva v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý. Ako vyplýva z výroku rozsudku odvolacieho súdu, tento potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom fakticky doplnil jeho výrok, a to na odvolanie žalovaného. Ako vyplýva z bodu 10. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, „z dôvodu, že súd prvej inštancie vo výroku I. zmätočne označil právny úkon okamžitého skončenia pracovného pomeru, odvolací súd uvedenú zmätočnosť odstránil ...“ Dovolateľ má za to, že výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie vychádzal zo žaloby žalobcu, ktorou je viazaný tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, a teda nie je možné odstraňovať zmätočnosť výroku súdu prvej inštancie potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu.

5.2. V bode 9. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu tento konštatuje, že považuje za správny názor súdu prvej inštancie o neurčitosti a nejasnosti obsahu právneho úkonu žalovaného. Odvolací súd pritom uvádza ako dôvod neurčitosti nešpecifikovanie konkrétneho obdobia, za ktoré nebola mzda vyplatená, pričom z obsahu okamžitého skončenia pracovného pomeru, ako aj z vykonaného dokazovania je zrejماً, že šlo o január 2019. Dovolateľ má za to, že ustálenú prax dovolacieho súdu tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nesprávne aplikovali pri posúdení platnosti, resp. určitosti okamžitého

skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnanca - žalovaného, kedy okrem skutočnosti nevyplatenia mzdy riadne za jasne určený termín - mesiac január 2019, sudy nepovažovali za dostatočne určité a zrozumiteľné ani výšku nevyplatenej mzdy. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu bol zrejme žalovaný povinný uviesť v okamžitom skončení pracovného pomeru konkrétnu sumu, pričom však žalovaný vo svojom právnom úkone jednotlivé nevyplatené zložky identifikoval. V konaní bolo práve na žalobcovi preukázať, že mzdu vyplatil riadne, pričom v konaní žalobca preukázal iba to, že žalovanému vyplatil mzdu, ktorá však podľa dokladov predložených žalobcom neobsahovala položky, ktorých nevyplatenie žalovaný vo svojom okamžitom skončení pracovného pomeru namietal ako nevyplatené.

5.3. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné a navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP, alebo zamietol podľa § 448 CSP, zároveň si dovolateľ uplatnil náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala advokátom zastúpená (§ 429 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a pričom dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť. Odôvodnenie uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

12. Dovolateľ v rámci dovolania k zmätočnej vade § 420 písm. f) CSP namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý, pretože z výroku rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že potvrdil

rozsudok súdu prvej inštancie, pričom fakticky doplnil jeho výrok, a to na odvolanie žalovaného. Podľa dovolateľa výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie vychádzal zo žaloby žalobcu, ktorou je viazaný tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, a teda nie je možné odstraňovať zmatečnosť výroku súdu prvej inštancie potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu. (bližšie pozri bod 5.1. tohto rozhodnutia). Z uvedeného vyplýva námietka dovolateľa smerujúca k porušeniu zásady ne ultra petitem (súd nesmie ísť nad rámec petitu) upravenej v ustanovení § 216 CSP, podľa ktorého je súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 ods. 1 CSP) a súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (§ 216 ods. 2 CSP).

13. K uvedenej námietke eventuálneho porušenia zásady ne ultra petitem dovolací súd uvádza nasledovné:

13.1. Žalobca vymedzuje predmet sporového konania konkrétnym právnym vzťahom, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený, konkrétnym nárokom z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu, druhom, výškou alebo rozsahom plnenia, ktoré z daného nároku žiada priznať, resp. spôsobom ochrany, ktorú žiada poskytnúť formou zabezpečovacieho alebo neodkladného opatrenia. Viazanosť súdu žalobným návrhom však neznamená úplnú a bezpodmienečnú viazanosť formuláciou, doslovným znením, slovným vyjadrením petitu. Zo žaloby a jej petitu musí byť jasné a zrejmé, čoho sa žalobca domáha a týmto je súd viazaný. Nie je nevyhnutne viazaný exaktným spôsobom, akým žalobca petit formuloval. Súd preto neprekročí žalobný návrh, ak enunziat rozsudku nebude doslovne zhodný s vyjadrením petitu. V súlade s princípom neformálnosti, súd posudzuje podanie, a teda aj žalobu vrátane žalobného návrhu, podľa obsahu.

13.2. Odborná spisba, aj judikatúra najvyššieho súdu (pozri napr. rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/268/2019, 3Cdo/128/2010, 4Cdo/144/2011) je zhodná v názore, že súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcu v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh. Súd napriek nesprávnej formulácii petitu môže v konaní pokračovať, ak je z obsahu žaloby zrejmé, čoho sa týka a čo sleduje. Súd je totiž viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou. Napr. v okolnostiach konkrétneho prípadu je možný taký postup súdu, že súd na základe žalobného návrhu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru rozhodne, že určuje, že okamžité skončenie pracovného pomeru ku dňu 25. marca 2019 je neplatné, ak je zo žaloby dostatočne zrejmé, že žalobca sleduje, aby pracovný pomer aj napriek právnemu úkonu zamestnanca (žalovaného) zostal zachovaný.

13.3. Najvyšší súd v rozsudku zo dňa 28. septembra 2010, sp. zn. 5Cdo/254/2009 vyslovil, že: „Požiadavka ustanovenia § 79 ods. 1 vety druhej OSP, aby zo žaloby vyplývalo, čoho sa žalobca domáha, neznamená, že by žalobca bol povinný urobiť súdu návrh na znenie výroku jeho rozsudku. Ak žalobca označil v žalobe presne, určite a zrozumiteľne povinnosť, ktorá má byť žalovanému uložená rozhodnutím súdu alebo spôsob určenia právneho vzťahu, práva alebo právnej skutočnosti, súd nepostupuje v rozpore so zákonom, ak použitím iných slov vyjadrí vo výroku svojho rozhodnutia rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal. Iba súd rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia; prípadným návrhom žalobcu na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. Pri formulácii výroku rozhodnutia súd musí dbať, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa žalobca žalobou skutočne domáhal.“ Na podstate tohto záveru najvyššieho súdu nič nezmenila ani právna úprava podľa CSP, na ktorú je tento výklad plne aplikovateľný (§ 132, § 216 CSP).

14. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide vtedy, ak sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odkloní od rozhodnutia súdu prvej inštancie a založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného splnenia okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadriť sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné. V danom spore sa odvolací súd plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 56 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatné pre jeho neurčitost', nejasnosť a nezrozumiteľnosť, z čoho je zrejmé, že na posudzovaný prípad aplikoval tie isté ustanovenia toho istého právneho predpisu ako súd prvej inštancie, pričom svojím postupom nevytláčil žalovaného z realizácie

jeho procesných práv, a preto jeho rozhodnutie nie je prekvapivým, či nepredvídateľným (k tomu pozri aj R 56/2012, rovnako aplikovateľné aj za účinnosti CSP).

15. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd v postupe odvolacieho súdu nezistil porušenie zásady ne ultra petitem vyslovenej v § 216 CSP, ani prekvapivosť jeho rozsudku. Súd posúdil dôvodnosť uplatneného žalobného nároku a dospel k záveru, že je dôvodný. Pristúpil teda k rozhodnutiu a formulácii výroku, ktorým žalobe o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vyhovel. Tento postup je v súlade s procesným právom (§ 212 CSP) a naopak nie je v rozpore s hmotným právom (§ 77 Zákonníka práce). Námietka dovolateľa spočívajúca v tvrdení, že odvolací súd nemohol doplniť výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal zo žaloby žalobcu, ktorou je viazaný tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, a teda nebolo možné odstraňovať zmätočnosť výroku súdu prvej inštancie potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu, je preto nedôvodná. Napokon formulácia výroku rozsudku (jeho prispôbenie) má význam aj pre vykonateľnosť rozhodnutia (pozri mutatis mutandis sp. zn. 5Cdo/20/2022).

16. Dovolací súd tak uzatvára, že také pochybenia odvolacieho súdu, ktoré by znemožnili žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcom v porušení zásady ne ultra petitem, či prekvapivosti rozsudku odvolacieho súdu z obsahu spisu nevyplývajú, preto dovolanie žalovaného v tejto časti ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

17. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

17.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.2. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napr. sp. zn. 1Cdo/126/2017, 2Cdo/225/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/73/2017).

17.3. Dovolací súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/123/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

18. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme,

jej aplikácie na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

19. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 432 ods. 2 CSP. (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017).

20. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či žalovaný v podanom dovolaní vôbec nastolil právnu otázku, resp. ním nastolená právna otázka je taká otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

21. Dovolací súd posudzujúc dovolanie v rozumnej miere podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a v snahe autenticky porozumieť jeho textu ako celku (viď nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020), dospel k záveru, že sám dovolateľ k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP neformuloval zákonným spôsobom v rámci svojich námietok žiadnu právnu otázku a zároveň z argumentácie dovolateľa nie je možné žiadnu právnu otázku odvodiť, pretože dovolateľ len bez ďalšieho v dovolaní spochybňoval posúdenie ne/platnosti, resp. ne/určitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnanca (žalovaného) odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie), pričom prioritne zdôrazňoval, že vo svojom právnom úkone jednotlivé nevyplatené zložky identifikoval, čo smeruje k hodnoteniu dôkazov a skutkovým záverom a nezodpovedá zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 432 CSP.

21.1. Námietky dovolateľa v súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP sú formulované všeobecne bez náležitého odôvodnenia a uvedenia právneho posúdenia veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedenia, v čom spočíva nesprávnosť tohto posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolateľ v danom prípade vymedzil iba všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým došlo podľa jeho názoru v konaní pred súdmi nižšej inštancie, pričom argumentácia predstavuje jeho postoj o nesprávnom závere o neurčitosti právneho úkonu, okamžitého skončenia pracovného pomeru, resp. smeruje k nespokojnosti s rozhodnutím súdov nižšej inštancie, čo nie je a ani nemôže byť dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

21.2. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že sám dovolateľ v rámci dovolania neuviedol ani rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP (bod 17.3. tohto rozhodnutia).

22. Na základe uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP a nemožno ho špecifikovať ani širším výkladom. Dovolateľ síce formálne označil za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale podľa názoru dovolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. a) CSP neboli splnené, keď dovolateľ v dovolaní neuviedol dostatočne konkrétnu právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Absenciou uvedeného je nevymedzením dovolacieho dôvodu spôsobom v zmysle § 431 až § 435 CSP, preto dovolací súd dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

23. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že

priznal žalobcovi voči neúspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.